

ادامه از صفحه اول

تهدید ناامنی غذایی برای امنیت جهانی

از جمله برنامه جهانی غذا (WFP)، صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی (IFAD)، صندوق بین‌المللی اضطراری بهداشت جهانی (WHO) تهیه شده است، در رویداد ویژه گردهمایی سیاسی سطح عالی، شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (ECOSOC) در نیویورک در تاریخ ۱۳ جولای ۲۰۲۰ رسماً معرفی شد.

این گزارش با ارائه اطلاعات به‌روز وضعیت غذا و تغذیه در جهان، امکان تخمین دقیق‌تر از شمار گرسنگان و سمت‌وسوی تحولات جهانی را فراهم آورده و اطلاعات جدیدی مربوط به گرسنگی، سوءتغذیه در جهان و روند تحول آن را ارائه و بر آن مبنا پیش‌بینی و توصیه‌های خود را ارائه می‌کند.

در گزارش سال جاری (۲۰۲۰) زنگ خطر جدی برای بشریت و رهبران جهانی به صدا درآمده است. این گزارش با اشاره به ده‌ها میلیون نفر که در پنج سال گذشته به تعداد افراد گرسنه و دچار سوءتغذیه مزمن افزوده شده است، نشان می‌دهد که شمار گرسنگان و افراد مبتلا به سوءتغذیه و فقر مزمن غذایی در جهان کم‌اکان در حال افزایش است و این روند با شرایط موجود به‌ویژه با ظهور کووید ۱۹ تسریع خواهد شد.

بنا بر مفاد گزارش، وضعیت مقایسه‌ای امنیت غذایی در قاره‌های جهان به این نحو است که قاره آسیا بیشترین تعداد افراد فقیر را در خود جای داده است (۳۸۱ میلیون)، آفریقا هجند در رتبه دوم بعد از آسیا (۲۵۰ میلیون) قرار دارد اما بیشترین شتاب در افزایش فقرا را داشته و آینده مبهمی پیش‌رو خواهد داشت. طبق روندهای فعلی، تا سال ۲۰۳۰، بیش از نیمی از گرسنگان مزمن در جهان در آفریقا زندگی می‌کنند. آمریکای لاتین و کارائیب (۴۸ میلیون) بعد از آفریقا قرار گرفته‌اند. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که جهان برای محو گرسنگی تا سال ۲۰۳۰ در مسیر پیش‌بینی‌شده و روند مطلوب حرکت نمی‌کند و با وجود بعضی پیشرفت‌ها، بیشتر شاخص‌ها در دستیابی به اهداف تغذیه‌ای جهانی (SDG2) نامیدکننده است.

امنیت غذایی و کیفیت تغذیه، در بین آسیب‌پذیرترین گروه‌های جمعیتی به‌دلیل اپیدمی همه‌گیر کووید ۱۹ و تأثیرات منفی آن که در ابعاد اقتصادی و اجتماعی تشدید خواهد شد، اثرات بسیار مخربی بر دستاوردهای مبارزه با گرسنگی در سه دهه گذشته خواهد داشت.

ارزیابی اولیه مبتنی بر این گزارش حاکی از آن است که بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ متناسب با تأثیر بر وضعیت رشد اقتصادی، می‌تواند بین ۸۳ تا ۱۳۲ میلیون نفر دیگر را تا سال ۲۰۲۰ به دام گرسنگی بکشانند.

برآوردهای فعلی مبتنی بر گزارش نشان می‌دهد نزدیک به ۶۹۰ میلیون نفر یا ۸٫۹ درصد از جمعیت جهان –با افزایش ۱۰ میلیون نفر در یک سال و نزدیک به ۶۰ میلیون در پنج سال– به شمار گرسنگان در جهان افزوده شده است. تعداد مبتلایان به ناامنی شدید غذایی نشان می‌دهد در سال ۲۰۱۹، نزدیک به ۷۵۰ میلیون نفر یا تقریباً یک نفر از هر ۱۰ نفر در جهان در معرض فقدان امنیت غذایی حاد قرار دارند.

با توجه به کل افراد دچار ناامنی غذایی (متوسط یا شدید)، تخمین زده می‌شود دو میلیارد نفر در جهان در سال ۲۰۱۹ دسترسی دائم به غذای سالم، مغذی و کافی نداشته‌اند و با ادامه روند فعلی مسلم است که جهان در مسیر محو گرسنگی –که از اهداف اساسی هزاره است– تا سال ۲۰۳۰ کامیاب نخواهد شد و اگر این روند ادامه یابد، تعداد افراد گرسنه تا سال ۲۰۳۰ از مرز ۸۴۰ میلیون نفر نیز فراتر خواهد رفت.

اکنون که جهان با مخاطره امنیت غذایی و تشدید آن بر اثر شیوع کرونا به‌صورت جدی روبه‌روست، برخی سازمان‌ها و کشورها حتی به ضرورت ایجاد وزارت امنیت غذایی رسیده‌اند تا بتوانند به‌صورت مؤثر و پویا نظام تصمیم‌گیری و اجرایی کشورها را از خطر ناامنی غذایی مصون دارد. لازم است مسئولان ایران با توجه به وجود دو مؤلفه تأثیرگذار دیگر که علاوه بر موارد پیش‌گفته تأثیر تشدیدکننده بر شرایط داخلی دارد، شامل تحریم‌های شدید اقتصادی و بحران تنش و افزایش قیمت ارز به چاره‌اندیشی و تدابیر پیشگیرانه جهت حفظ امنیت غذایی بپردازند. اولین اولویت توجه به عنصر اطلاعات (ملی و بین‌المللی) و اهمیت هماهنگی در تصمیم‌سازی است. به نظر می‌رسد که تشکیل ستاد ملی یا شورای «امنیت غذایی» با حضور همه نهاده‌ا و سازمان‌های مسئول که به اتخاذ تدابیر پیشگیرانه هماهنگ اقدام کنند، از مهم‌ترین اولویت‌هاست.

«**عضو سابق هیئت اجرایی برنامه جهانی غذا**

پس از گذشت هفت دهه از اجرای برنامه‌های توسعه در کشور، امروز فرصت بسیار مناسبی است که بتوان روند تصمیم‌سازی‌ها و اثرات آن بر اقتصاد ایران را طی دهه‌ها و ادوار مختلف مورد بازنگری و بررسی قرار داد. شاخص‌های مهم کلان اقتصادی ازجمله نرخ تورم، رشد اقتصادی و نرخ بی‌کاری، حاکی از این واقعیت مهم هستند که نزدیک به پنج دهه است که اقتصاد ما از افزایش تورم و رشد اقتصادی اندک و ناپایدار در رنج است و با توجه به آمار در دسترس نرخ بی‌کاری، از سال ۱۳۷۶ تا اکنون نرخ بی‌کاری همواره بالای ۱۰ درصد بوده است. نتایج به‌دست‌آمده نشان داد این شاخص‌های اقتصادی ریزنده اقتصادی که بیش از هفت دهه برای توسعه برنامه نوشته، منابع بی‌نظیر مالی و ارزی در اختیار داشته و ادعای حرکت به‌سوی توسعه را داشته است، نیست و باید گفت مسیر حرکت ما به سوی توسعه بسیار کندتر از مسیر کشورهایی است که برای توسعه اقتصادی خود برنامه عملی دارند و به سوی آن گام برمی‌دارند.

از بین فاکتورهای مهم قابل بررسی در جوامع، وضعیت «اشتغال» یکی از فاکتورهای مهم اقتصادی است که باید به صورت مداوم تحت‌نظر کارشناسان و تصمیم‌سازان اقتصادی در هر کشوری قرار گیرد. ازاین‌رو در کشور ما که هم سهم بالایی از جمعیت آن را جمعیت جوان تشکیل می‌دهد و هم اینکه در دستیابی به توسعه اقتصادی موفقیت لازم را کسب نکرده و در حال حاضر مشکل اشتغال یکی از مشکلات اساسی جامعه ما را تشکیل می‌دهد، بررسی این متغیر ضرورت بیشتری را می‌طلبد.

وضعیت تعداد شاغلان در گروه‌های عمده فعالیت اقتصادی

مقایسه موردی میان وضعیت اشتغال در ایران و دیگر کشورها هم در «کل جمعیت شاغل» و هم در «گروه‌های عمده فعالیت اقتصادی»، یکی از فاکتورهایی است که می‌توان وضعیت اشتغال را در ایران نسبت به بقیه کشورها مورد بررسی قرار داد. در این گزارش، با توجه به اینکه آخرین «سرشماری عمومی نفوس و مسکن» متعلق به سال ۱۳۹۵ است، مقایسه جمعیت و اشتغال در ایران با کشورهای آلمان، کره‌جنوبی و ترکیه در این سال مورد بررسی قرار گرفته است.

بر اساس داده‌های مرکز آمار ایران و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۶)، با توجه به جدول شماره ۱، مشاهده می‌شود که جمعیت ایران، آلمان، ترکیه و کره‌جنوبی به‌ترتیب برابر با ۷۹٫۸۲، ۵۱ و ۲۹ میلیون نفر است و دو کشور آلمان و ترکیه که جزء کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه دسته‌بندی می‌شوند، جمعیتی بسیار نزدیک به جمعیت ما دارند و با توجه به اینکه جمعیت کره‌جنوبی نزدیک به ۲۸ میلیون نفر از ما کمتر است، اما به لحاظ اینکه جزء کشورهای اخیراً توسعه‌یافته است، می‌تواند گزینه مناسبی برای مقایسه شاخص‌های توسعه‌یافتگی ازجمله اشتغال با کشور ما باشد.

بر اساس این جدول، با توجه به اینکه جمعیت دو کشور آلمان و ترکیه در سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۶) بسیار به ما نزدیک است، اما جمعیت شاغلان

اقتصاد

کارنامه ۴ طرح ایجاد اشتغال در ۴ دولت بررسی شد

بن‌بست اشتغال‌زایی

اکرم زیباییان

جدول شماره ۱، شاغلان گروه‌های عمده فعالیت در کشورهای منتخب سال ۲۰۱۶ (۱۳۹۵)					
سال	کشاورزی	ساخت‌صنعتی	ساخت‌مان	خدمات	جمع شاغلان
ایران	۴۰٬۵۶۱	۳٬۸۱۷	۲٬۹۶۹	۱۱۳٬۲۳۳	۷۹٬۹۲۶
آلمان	۶۱۹	۷۵۳۹	۲٬۴۵۰	۳۲٬۴۶۱	۴۳٬۶۳۸
کره‌جنوبی	۱٬۲۸۶	۴٬۴۸۱	۱٬۸۴۵	۱۸٬۴۲۰	۲۶٬۲۳۵
ترکیه	۵۳٬۰۵۵	۴٬۹۱۵	۱٬۹۸۷	۱۴٬۶۱۸	۷۹٬۲۷۸

سهم شاغلان گروه‌های عمده فعالیت از کل جمعیت (ارقام: درصد)					
سال	کشاورزی	ساخت‌صنعتی	ساخت‌مان	خدمات	جمع شاغلان
ایران	۵۰٫۱ درصد	۴٫۸ درصد	۳٫۷ درصد	۱۴٫۲ درصد	۲۸٫۳ درصد
آلمان	۰٫۸ درصد	۹٫۲ درصد	۳۰٫۵ درصد	۳۹٫۶ درصد	۵۳٫۰ درصد
کره‌جنوبی	۲۵ درصد	۸۷٫۷ درصد	۳۴٫۶ درصد	۳۵٫۹ درصد	۵۱٫۲ درصد
ترکیه	۶٫۷ درصد	۶٫۲ درصد	۲۵ درصد	۱۸٫۴ درصد	۳۳٫۹ درصد

منبع: ۱- مرکز آمار ایران، داده‌ها و اطلاعات آماری، جمعیت و نیروی کار، نیروی کار، جدول آماری، شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب گروه‌های عمده فعالیت اقتصادی-کل سال ۱۳۹۵
۲- مرکز آمار ایران، داده‌ها و اطلاعات آماری، سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵
3- https://stats.oecd.org, STAN Database for Structural Analysis (ISIC Rev. 4, SNA08)
4-https://stats.oecd.org, Population statistics, Historical Population data

جدول شماره ۲- شاغلان بخش کشاورزی و جمعیت روستایی در کشورهای منتخب سال ۲۰۱۶ (۱۳۹۵)					
کشور	شاغلان بخش کشاورزی(هزار نفر)	جمعیت روستایی(هزار نفر)	سهم جمعیت روستایی	سهم شاغلان بخش کشاورزی	از کل جمعیت روستایی(درصد)
ایران	۴۰٬۵۶۱	۲۰٬۷۷۹	۲۶٫۰	۱۹۵	
آلمان	۶۱۹	۱٬۸۷۵۶	۲۲٫۸	۳	
کره جنوبی	۱٬۲۸۶	۹٬۴۴۹	۱۸٫۴	۱۳۶	
ترکیه	۵۳٬۰۵۵	۲۰٬۵۶۷	۲۵٫۹	۲۵۷	

منبع: ۱- مرکز آمار ایران، داده‌ها و اطلاعات آماری، جمعیت و نیروی کار، نیروی کار، جدول‌های آماری، شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب گروه‌های عمده فعالیت اقتصادی-کل سال ۱۳۹۵
۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی، بخش نیروی انسانی و جمعیت، سال ۱۳۹۵
۳- https://data.worldbank.org/indicator 3- https://stats.oecd.org, STAN Database for Structural Analysis (ISIC Rev. 4, SNA08)
4- https://stats.oecd.org, STAN Database for Structural Analysis (ISIC Rev. 4, SNA08)

آنها تفاوت اساسی با جمعیت شاغل ما دارد. با

انجام یک مقایسه ساده میان کل جمعیت شاغل مشاهده می‌شود که جمعیت شاغل در ایران، آلمان و ترکیه در این سال به ترتیب برابر با ۴۳۰٬۲۲۵، ۲۶٫۹ میلیون نفر است و تفاوت کل اشتغال ما با آلمان و ترکیه به ترتیب برابر با ۲۱ و ۴۰۴ میلیون نفر است و ترکیه به‌عنوان کشوری در حال توسعه، عملکرد بهتری نسبت به ما داشته و جمعیت شاغل در آلمان تقریباً دو برابر جمعیت شاغل در کشور ماست. همچنین با توجه به تفاوت جمعیتی ۲۸میلیونی ما با کره‌جنوبی، مشاهده می‌شود که کل اشتغال این کشور چهار میلیون نفر از ما بیشتر است. این موضوع نشان‌دهنده این واقعیت است که کشور ما با وجود جمعیت ۷۹میلیونی، در امر ایجاد اشتغال موفق عمل نکرده و ما در بحث ایجاد اشتغال نسبت به کشورهای نام‌برده ناکارآمد بوده‌ایم و نسبت اشتغال به جمعیت در ایران در مقایسه با دیگر کشورها بسیار پایین است که در ادامه به بررسی این نسبت در میان کل کشورهای جهان خواهیم پرداخت.

علاوه بر پایین‌بودن نسبت اشتغال به جمعیت در ایران، بررسی ساختار اجزای اشتغال بر حسب گروه‌های عمده فعالیت نیز نشان می‌دهد که یک تفاوت معنادار میان ایران با کشورهای توسعه‌یافته‌ای مانند آلمان و کره‌جنوبی وجود دارد و شاخص‌های اشتغال ما در کشور ترکیه نزدیک‌تر است، اما همچنان ترکیه به عنوان یک کشور

در حال توسعه، در برخی شاخص‌ها از ما بهتر عمل کرده است.

بررسی شاغلان در گروه‌های عمده فعالیت نیز نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۶)، جمعیت شاغل بخش ساخت صنعتی (Manufacture) در ایران برابر با ۳٫۸ میلیون نفر و در آلمان برابر ۷٫۵ میلیون نفر بوده و اشتغال این بخش در آلمان تقریباً دو برابر اشتغال ما در این بخش بوده است. علاوه بر این، کره‌جنوبی با وجود جمعیت ۲۸میلیونی کمتر از ما، ۴۰۴ میلیون اشتغال در این بخش داشته و ترکیه نیز با اختلاف ۱۰٫۱ میلیون شاغلان بیشتر در این بخش، عملکرد بهتری نسبت به ما داشته است. علاوه بر تفاوت متدبخت و تفاوت در بخش ساخت صنعتی، این تفاوت در دیگر بخش‌ها اعم از بخش کشاورزی نیز به چشم می‌خورد. آمار شاغلان بخش کشاورزی نشان می‌دهد که در این سال، شاغلان این بخش در ایران و ترکیه به ترتیب چهار و ۵۰٫۳ میلیون نفر بوده، اما در آلمان و کره‌جنوبی ۰۰۶ و ۱۰۲ میلیون نفر بوده است، به عبارت دیگر، می‌توان گفت به دلیل تناوبی بسیاری از دولت‌های ما در امر ایجاد اشتغال، کشور ما در بخش کشاورزی با تورم اشتغال روبه‌رو است و در بخش صنعتی ظرفیت‌های پُر نشده وجود دارد و تصمیم‌گیران ما به دلیل دردت‌نداشتن برنامه‌ای برای توسعه بخش صنعت، از طریق بخش کشاورزی در پی افزایش اشتغال در کشور بوده‌اند. وضعیت اشتغال در بخش ساختمان نیز نشان می‌دهد که سهم ما در

این بخش نسبت به کشورهای آلمان و ترکیه بیشتر است. اما تقریباً با کره‌جنوبی برابری می‌کند و لزوماً دو بخش کشاورزی و ساختمان، بخش‌هایی نیستند که راه‌حل مشکل اشتغال ما در آن بخش‌ها نبهفته باشد.

درخصوص وضعیت اشتغال در بخش کشاورزی، شاید یکی از مواردی که به ذهن می‌آید، این است که «سهم اشتغال روستایی» در کشورهای یادشده چگونه است؟ آیا سهم پایین «اشتغال بخش کشاورزی» در دو کشور آلمان و کره‌جنوبی ناشی از سهم پایین «جمعیت روستایی» در این کشورهاست یا خیر؟

نگاهی به سهم جمعیت روستایی در کشور ما و سه کشور ذکرشده نشان می‌دهد که این سهم در میان آنها تقریباً نزدیک به هم است، اما «سهم شاغلان بخش کشاورزی از جمعیت روستایی» در دو دسته کشورهای ایران و ترکیه با کشورهای آلمان و کره‌جنوبی تفاوت اساسی دارد. همان‌طور که در جدول شماره ۲ قابل مشاهده است، با توجه به اینکه «سهم جمعیت روستایی از کل جمعیت» در کشورهای نام‌برده تقریباً نزدیک به هم است، اما «سهم شاغلان بخش کشاورزی از کل جمعیت روستایی» در دسته کشورهای ایران و ترکیه به ترتیب برابر با ۱۹۰٫۵ و ۲۵۰٫۷ درصد و در دسته کشورهای آلمان و کره‌جنوبی ۳۰٫۳ و ۱۳۰۶ درصد است؛ به عبارت دیگر، مشاهده می‌شود که این سهم در کشور ایران و ترکیه بالا و در دو کشور آلمان و کره‌جنوبی پایین‌تر است.

یکی از تغییراتی که با افزایش عمق صنعتی در کشورها به چشم می‌خورد، علاوه بر کاهش «سهم اشتغال بخش کشاورزی از کل اشتغال»، کاهش «تعداد شاغلان» این بخش در گذر زمان است. نتایج به‌دست‌آمده از «سهم اشتغال بخش کشاورزی» و «تعداد شاغلان» آن در ایران و سه کشور آلمان، کره‌جنوبی و ترکیه نشان می‌دهد که «سهم اشتغال بخش کشاورزی» در هر چهار کشور در گذر زمان کاهش‌ی بوده است (نمودار شماره ۱): اما برخلاف روند کاهشی «تعداد شاغلان بخش کشاورزی» در کشورهای آلمان، کره‌جنوبی و ترکیه، «تعداد شاغلان بخش کشاورزی» در ایران در گذر زمان به جای کاهش، افزایش یافته است (نمودار شماره ۲). حال این پرسش مطرح است که آیا همچنان برای حل مشکل اشتغال در کشور باید در فکر افزایش «تعداد شاغلان بخش کشاورزی» و فشار بی‌حدوندازه و خطرناک بر منابع اندک آبی کشور بود یا باید به ظرفیت‌های خالی اشتغال در کشور نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟

بررسی صادرات محصولات کشاورزی در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران با ۶۰۴ میلیارد دلار و آلمان با ۸۷۰٫۲ میلیارد دلار در چهار کشور مورد بررسی، کمترین و بیشترین میزان صادرات را در نظر انداخت و به‌دنبال حل ریشه‌ای و پایدار معضل بی‌کاری و اشتغال در کشور گشت؟